O سینما و سینماگران (مجموعه مقالات)
O گزیده‌ی مقالات مجله‌ی رودکی (۵۷-۱۳۵۰)
O سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۱

اثر حاضر، مجموعه‌ای است از مقالات منتشره در مجله‌ی رودکی که طی سال‌های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۷ به چاپ رسیده است. در کتاب سینما و سینماگران که هفده مقاله را به خود اختصاص داده، به پژوهش‌هایی درباره‌ی سینما و گفت‌وگوهایی با سینماگران اختصاص یافته است. ماهنامه‌ای که هدف خود را ستیز با ابتذال، ارتباط با اقشار جوانان علاقه‌مند به مسائل فرهنگی و هنری، انتشار نشریه‌ای با سلامت اجتماعی و فرهنگی و انعکاس تحلیلی از رویدادهای فرهنگی و هنری قرار داد.

نخستین شماره این نشریه در سال ۱۳۵۰ و تا آبان ۱۳۵۷ و در مجموع ۸۴ شماره از آن دربرگیرندی ده‌ها مقاله، مصاحبه و گزارش در موضوعات گوناگون فرهنگی هنری، به قلم روشنفکران، نویسندگان و اندیشمندان ایرانی و خارجی منتشر شد.

این مجموعه تنها بر مبنای متن مقالات منتشر شده در نشریه‌ی رودکی فراهم آمده و هیچ‌گونه ویرایش یا تغییر محتوایی در آنها صورت نگرفته است. اما مقالات پژوهشی و گفت‌وگوهای صورت گرفته درباره سینما در این مجموعه عبارتند از:

- سواد تصویری، لوئیس فورزدل - جون روزنگن فورزدل / ترجمه‌ی جمشید اکرمی
- فیلم و واقعیت / رودلف آرنهایم / ترجمه حسن فیاد
- نخستین پیشرفت‌های سینما / حسن فیاد
- نگرش‌های ساخت‌گرایی و نشانه‌شناسی در سینما / لوئیس جانه‌تی / ترجمه‌ی جمشید اکرمی
- سینما و موسیقی / احمد ضابطی جهرمی
- پیروسمانی، موسیقی رنگ و حس و فضا
- مقدمه‌ای بر سینمای ژاپن / آکیرا کوروساوا / ترجمه پری صفا
- کارگردانی که به گذشته‌ها واقع‌بینانه نگاه می‌کند/ پری صفا
- سینمای چارلی چاپلین / بهزاد عشقی
- بازگشت چارلی / مهشید امیرشاهی
- جان فورد، شاعر تاریخ / فریدون معزی‌مقدم
- ویسکونتی، از نئورئالیسم تا امروز / جمشید اکرمی
- پای صحبت «رنه کلر» / جان باکستر - جان جیلت / ترجمه‌ی شاهرخ نیک‌بین
- روسلینی و نئورئالیسم تاریخی / تک‌گالگر / ترجمه‌ی پرویز شفا
- تجربه‌ی غربی آیزنشتاین (پاره‌ای از کتاب: آیزنشتاین، تک چهره مستند)/ نورمن سوالو/ ترجمه جمشید اکرمی
- من و سینمای هند / گفت‌وگویی اختصاصی با ساتیا جیت‌رای / سیاوش صفا

در مقاله «فیلم و واقعیت» اثر رودلف آرنهایم به این نکته اشاره می‌شود که هنوز عده‌ای از صاحب‌نظران این امکان را که ممکن است فیلم هم هنر به حساب آید منکر می‌شوند و معتقدند که فیلم را نمی‌توان هنر خواند، زیرا جز اینکه واقعیت را به طرزی مکانیکی مجدداً ایجاد کند، کار دیگری از آن ساخته نیست. این افراد فیلم را با نقاشی مقایسه می‌کنند، چرا که درنقاشی فاصله میان واقعیت تا تصویر به منزله‌ی فاصله‌ی میان چشم نقاش است با سلسله اعصاب و دست او و بالاخره ضربه‌ای که با قلم‌مو بر پرده وارد می‌کند. آرنهایم اضافه می‌کند که شایسته است که با روشی معین این اتهام را که فیلمبرداری و فیلم فقط واقعیت را به طرزی مکانیکی ایجاد می‌کنند و به هیچ‌وجه ارتباطی با هنر ندارند، مردود بدانیم، زیرا این روش بسیار خوبی است که ما را به درک ماهیت هنر فیلم رهنمون می‌شود.

بخشی از مقاله‌ی «روسلینی و نئورئالیسم تاریخی» اثر تک‌گالگر نیز آمده است که نئورئالیسم تاریخی از لحظات تاریخی و شکوهمندی بهره می‌برد همانند لحظات باشکوه فیلم‌های هالیوود و در عین حال صحنه‌ها و لحظات ملودرام خاص خود را نیز دارد. اما این روش به صورت کلی هیچ‌گونه آشفتگی در قواعد زیبایی‌شناسی روسلینی ایجاد نمی‌کند و اگرچه هدف این فیلم‌ها سرگرمی است، با این حال این اطمینان وجود ندارد که قدرت نمایشی روسلینی چگونه قادر است همواره با نیات و مقاصد ابراز شده‌اش هماهنگی داشته باشد.

و در مقاله‌ی نگرش‌های «ساخت‌گرایی و نشانه‌شناسی در سینما» اثر لوئیس جانه‌تی به این نکته اشاره شده است که ساخت‌گرایی یکی از پراکنده‌گزین‌ترین شکل‌های تحلیل فیلم است و غالباً در ترکیب با شیوه‌های دیگر به کار گرفته می‌شود. او از شناخته‌شده‌ترین ساخت‌گرایان انگلیسی بوده و بیشتر در تحلیل فیلم‌ها، تکنیک‌های نشانه‌شناسی را با تکنیک‌های نگرش مؤلف درهم‌می‌آمیزند.

در قسمتی دیگر نیز آمده است که برخی از منتقدان ساخت‌گرا شیوه‌های نشانه‌شناسی را در خدمت کندوکاو تحلیلی «نوع»های گوناگون فیلم گرفته‌اند. به طور مثال جیم کیتز در کتاب «افق‌های غرب» به کندوکاو درونمایه‌ها، ساخت‌ها و عناصر صوری در وسترن‌های آنتونی‌مان، بادبوتیچر و سام پکین‌پا می‌پردازد.